

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.770/2024/15.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. április 15. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A bűncselekmény elhárítására idős koránál fogva korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. október 17. napján kihirdetett 7.B.403/2023/39. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy

- a vádlott 2023. május 24. napjától 2023. december 26. napjáig, majd 2023. december 30. napjától 2024.május 22. napjáig állt lakcímére elrendelt bűnügyi felügyelet hatálya alatt, ezt követően szabadlábon volt, majd 2024. október 17. napjától ismét letartóztatásban van,
- a bűncselekmények jogszabályi megjelölése után a tényállási pontokra történő utalásokat mellőzi,
- a beszámításra vonatkozó rendelkezések közül a kitöltött napokra vonatkozó részt mellőzi,
- az eljárás során lefoglalt bűnjeleket a *Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság bűnjelkezelője kezeli Bnyt.87/1-15/2022. szám alatt,*
- a felmerült bűnügyi költséget vádlott az *államnak* köteles megfizetni külön felhívásra.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A vádlott tényleges tartózkodási helye: Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat testi sértés büntette [2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], valamint emberölés büntette [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés k) pont 1. és 2. fordulat] miatt - halmazati büntetésül - 18 év fegyház fokozatú szabadságvesztés büntetésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztés tartamába beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban, valamint a lakcímére elrendelt bűnügyi felügyeletben töltött időt, meghatározva a kitöltött napok számát. Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője nyomban, elsődlegesen felmentés érdekében, másodlagosan eltérő minősítés – halált okozó testi sértés büntette, vagyilagosan emberölés büntette alapesetének megállapítása –, harmadlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbeztek, míg az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapon belül a kiszabott büntetés mértéke miatt, súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása végett fellebbezett.

[3] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség, fellebbezésének B.939/2022/74. számú írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a vádlott személyi körülményei alapján és a bűncselekmények elkövetésének körülményeire tekintettel a kiszabott fegyházbüntetés mértéke nem igazodik kellőképpen a bűncselekmény tárgyi súlyához, illetve a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességhez, figyelemmel arra is, hogy a vádlott ugyanezen sértett sérelmére elkövetett kapcsolati erőszak büntette miatt már volt büntetve, a vádlott az eljárás során teljes közömbösséget mutatott, valamint a bűncselekményeket hosszabb időn keresztül, a neki kiszolgáltatott sértett sérelmére követte el. Álláspontja szerint az egyéni és általános megelőzés érdekében, a büntetési célok eléréséhez ezért a vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.328/2024/8. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással, immáron az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányulóan tartotta fenn, azzal, hogy a védelmi jogorvoslati nyilatkozatokra tekintettel a felülbírálat teljeskörű. Álláspontja szerint - hivatkozva a Kúria BH2022.228. számú jogesetére - az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat olyan súlyosan szegte meg, hogy az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, a II. tényállási pontban ugyanis Terhelt1 vádlott részéről elkövetési magatartást egyáltalán nem rögzített. A tényállás mindössze a vádlott és a sértett élettársi viszonyára utal, részletesen rögzíti a sértett sérüléseit, majd levonja azt a következtetést, hogy a sértett halála a vádlott által – meg nem jelölt időpontban, módon és körülmények között – történt bántalmazás nyomán elszenvedett sérülések miatt következett be.

[5] Kifejtette, hogy a 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 592. § (1) bekezdés a) pontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete teljes egészében megalapozatlan, ha az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényállást. Akkor is fennáll a teljeskörű

megalapozatlanság, ha az elsőfokú bíróság a bizonyítás tárgyára vonatkozó bizonyítást maradéktalanul lefolytatta, csak a bizonyítékok értékelésének eredményét nem rögzítette az ítéletében.

[6] Ezesetben a megalapozatlanság az anyagi halmazatként megállapított bűncselekmények egyike tekintetében maradt el, az ítéletet azonban akkor is hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kell utasítani a Be. 610. §-a alapján, ha a többi bűncselekmény tekintetében az ítélet megalapozott, tekintve, hogy bűnhalmazat esetében halmazati büntetést kell kiszabni, amely tehát szükségszerűen kihat az egész ítéletre.

[7] Indítványozta, hogy az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülés keretében, a Be. 610. §-a alapján helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, egyúttal a vádlott letartóztatását a Be. 602. §-a alapján – figyelemmel a Be. 276. § (2) bekezdés a) pont ab) és c) pont cb) alpontjaira – tartsa fenn, a megismételt eljárásra utasított bíróságnak a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig.

[8] A vádlott meghatalmazott védője a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség indítványára tekintettel fellebbezését ugyancsak módosította és szintén az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt, teljes megalapozatlanság okán, egyetértve a fellebbviteli főügyészség indítványában foglalt indokolással, fenntartva ugyanakkor eredeti fellebbezését is.

[9] A Be. 599.§. (1) bekezdése alapján tűzött nyilvános ülésen az ügyész az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát, míg a meghatalmazott védő módosított és eredeti, azaz az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, a vádlott felmentésére, eltérő minősítés megállapítására, ezáltal enyhébb büntetés kiszabására irányuló valamennyi indítványát fenntartotta, az utolsó szó jogán felszólaló vádlott, csatlakozva védőjéhez, azon megbánásának adott hangot, miszerint jobban oda kellett volna figyelnie élettársára.

[10] A fellebbezések nem megalapozottak.

[11] A másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét, az azt megelőző bírósági eljárással együtt, az elsőfokú ítélet ellen bejelentett mindenirányú perorvoslat miatt teljes terjedelmében felülbírálta, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján. Ez okból teljes revízió keretében vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását is.

[12] Az ítéltábla a felülbírálat során mindenekelőtt megállapította, hogy a törvényszék a büntetőeljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, nem vétett sem abszolút eljárási szabálysértést [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pontok], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a)-d) pontok], amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna, vagy amelynek kiküszöbölésére bizonyítást kellett volna felvenni.

[13] Teljes megalapozatlanság okán, abszolút hatályon kívül helyezést eredményező hibára hivatkozott az eljárás résztvevői közül az ügyész és elsődleges indítványában a meghatalmazott védő is, mivel álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényállást (II. tényállás), azaz nem rögzített elkövetési magatartást, kizárólag azon következtetést szerepeltette az érintett tényállásban, miszerint a sértett halála a vádlott által történt bántalmazás folytán elszenvedett sérülések miatt következett be, annak megjelölése nélkül, hogy az milyen időpontban, módon és körülmények között történt [Be. 592. § (1) bekezdés a) pont]. Mindezek miatt elsősorban azt kellett vizsgálnia az ítéltáblának, hogy felülbíráható-e a tényállás.

[14] Egyetértett a másodfokú bíróság azon fellebbeviteli főügyészégi állásponttal, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság a cselekményre nézve nem állapít meg tényállást, a megalapozatlanság teljes, az ítéletet hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kell utasítani [Be. 592.§ (1) bekezdés a) pont, 610.§.]. Az ügyészség által hivatkozott BH2022.228. számon közzétett jogeset szerint ugyanakkor erre akkor kerülhet sor, ha az ítéleti tényállásban semmilyen ténymegállapítás nem szerepel a vád tárgyát képező cselekménnyel kapcsolatban, azaz, ha az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a cselekmény megtörtént-e, azt a vádlott vagy más személy követte el, az elkövetésre mikor, milyen körülmények között került sor, a cselekménnyel kapcsolatban mely tények állapíthatók meg és mely tények megállapítása nem volt lehetséges.

[15] A történeti tényállást megvizsgálva az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a sérelmezett II. tényállás [26] bekezdésében rögzítettek szerint a halálos eredmény a vádlott által elkövetett bántalmazás - a kétoldali sorozat bordatörés következtében kialakult instabil mellkas, valamint a nagy kiterjedésű lágyrész sérülések és bordatörések által a tüdőben okozott zsírembolizáció – következménye, továbbá a [16] és [18] bekezdésekben rögzítettek szerint a bordatörések rúgás, taposás, ütés, míg a lágyrész sérülések közül a [19]-[23] bekezdések szerintiek ugyancsak a vádlott cselekvőségének eredményeként keletkeztek. Emellett a [18] bekezdés utal az elkövetés időpontjára is.

[16] Mára egységes a bírói gyakorlat abban is, hogy a tényállást az ítélet egészében és tartalmilag kell vizsgálni, a tényálláshoz tartozónak kell tekinteni az indokolásban írt, de tartalmilag tényeket rögzítő részeket is (BH2015.216. Kúria Bfv.1439/2014/6., BH2006.392. Legf.Bír. Bfv.II.553/2004.). Ilyen tényeket rögzített az elsőfokú bíróság az ítélet [44] bekezdés 3. mondatában és az [54] bekezdésben a vádlott általi bántalmazásra, annak módjára, az erőbehátások számára és erejére, míg a [60] bekezdés 2. mondatában a vádlott általi bántalmazás és a halál közötti közvetlen ok-okozati összefüggésre.

[17] Fentiek alapján az ítéltábla – az ügyészi és az elsődleges védelmi állásponttal szemben - arra a következtetésre jutott, hogy mindkét tényállás (I-II. tényállás) hiányos, az ítélet azonban csak részben megalapozatlan, ami ítéletszerkesztési hiba eredménye, amellet, hogy kétség kívül nem is kellően közérthetően megfogalmazott (Kúria 61/2008. BK vélemény 5. pont). Nem volt tetten érhető azonban felderítetlenség, iratellenes megállapítás vagy helytelen ténybeli következtetés az ítéletben.

[18] A részbeni megalapozatlanság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiküszöbölhető volt az ügyiratok tartalma alapján, sőt, az ítéltáblának a másodfokú eljárásban azt ki is kellett küszöbölnie, mivel a törvény mérlegelést nem tűrő kötelezettségévé teszi (BH2019. 220. Kúria Bhar.I.166/2019., EBH2018.B.8. Kúria Bt.III.1.311/2017., EBH2019.B.9. Kúria Bhar.III.1.436/2018.). Ezekből az ügyészség és a védő elsődleges, hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése nem vezetett eredményre.

[19] A személyi részt – a vádlott és a sértett vallomása, valamint az erkölcsi bizonyítvány tartalma alapján – a másodfokú bíróság az alábbiak szerint pontosítja:

- a vádlott 2022. augusztus 19. napjáig élettársi kapcsolatban élt Papp Béláné sértettel, aki nyugdíjas volt, havi jövedelme 69.000 forint, a vádlott állandó orvosi kezelést igénylő betegséggel nem küzd, ellene további büntetőeljárás nincs folyamatban (elsőfokú ítélet [3] bekezdés),
- a Nyíregyházi Törvényszék 6.B.31/2023/45. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla 2024. február 28. napján kelt 2.Bf.793/2023/13. számú határozatával *emelkedett jogerőre*, amelyben a bíróság *halmazati büntetést* szabott ki a vádlottal szemben (elsőfokú ítélet [6] bekezdés).

[20] A történeti tényállást a következők szerint helyesbíti, illetve egészíti ki:

- az **I. tényállás** [9] bekezdés első mondatát: *„A vádlott bántalmazásának eredményeként keletkezett, a sértett több testtájra kiterjedő sérülései közül a 8 napon túl gyógyuló csonttöréssel járó sérülése legalább 1 rendbeli, legalább közepes erejű, míg a 8 napon belül gyógyulóknak közül a szegycsont, az alkar és felkar sérülései legalább 9 rendbeli kis, kis-közepes, illetve közepes erejű erőbehatás eredménye, az egyéb sérülések esetében a rendbeliség és az erőbehatás nagysága nem meghatározható.”* (elsőfokú ítélet [41] bekezdés, nyomozati iratok 171. oldal V:849/2022. igazságügyi orvosszakértői vélemény, 27. tárgyalási jegyzőkönyv 3-6. oldal),
- a **II. tényállás** [12] bekezdését, a [26] bekezdésből a mondat első részét, a [18] bekezdés első mondatának második részét, a [16] bekezdésének második mondatát, illetve a [44] és [54] bekezdések vonatkozó részeit átemelve : *„Az elkövetéskor 53 éves, 178 cm magas, 49 kg testsúlyú vádlott, a 68 éves 157 cm magas, közepesen fejlett, sovány testalkatú, leromlott egészségi állapotú sértettet, a halálát megelőző 5-11 napban, azaz 2022. augusztus 8. és 19. napja között továbbra is folyamatosan bántalmazta, úgy, hogy őt puszta kézzel megütötte, illetve többször megrúgta, megtaposta.”* A [24] bekezdést, összegezve a [14]-[23]

bekezdésekben rögzített sérüléseket : „*A sértett sérülései közül a bal, illetve jobb oldali, összesen 17 bordát érintő és részben többszörös csonttöréssel járó sérülések, valamint a 26 rendbeli lágyrész sérülés közül összesen 7 rendbeli sérülés bizonyosan a vádlott bántalmazásának eredménye*”. A [26] bekezdést, a [60] bekezdés második mondatát átemelve : „*A vádlott bántalmazása és a halálos eredmény bekövetkezte között közvetlen ok-okozati összefüggés állt fenn.*”.

[21] Az ekként pontosított, illetve kiegészített tényállás most már megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban, a Be. 593. § (3) bekezdése alapján.

[22] Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok felülvértékelésének tilalma folytán a másodfokú eljárásban a másodlagos, felmentésre irányuló védelmi fellebbezés ugyancsak nem vezethetett eredményre. Az ítélet teljes megalapozatlanságát eredményező ok hiányában, vagy a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően ugyanis a másodfokú bíróság a határozatát – a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek jogszabályi alapja a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése, amely szerint a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelése és védett mikénti mérlegelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

[23] Ezen másodlagos védelmi fellebbezés a bizonyítékok törvényes, elsőfokú bíróság általi értékelésén keresztül támadta a tényállást. Az ítéltábla megállapítása szerint azonban a törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, feltárt és beszerzett valamennyi lehetséges és releváns bizonyítékot, azokat megvizsgálva okszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelve, tényállását mérlegelés alapján állapította meg, indokolási kötelezettségének is eleget téve. A sértett vádlott általi bántalmazására vonatkozó, eljárás során mindvégig következetes tagadásával szemben (a sértettet soha nem bántotta, sérüléseit idegenek okozták, illetve azokat ágyról történő leesés során szerezte), figyelemmel arra is, hogy a bántalmazásoknak kívülálló, közvetlen szemtanúja nem volt, az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően az ítélet [33]-[37] bekezdéseiben részletezett személyi bizonyítékokra, a sértett sérüléseit illetően a jelen ügyben releváns orvosi dokumentumokra, a távoltartásra vonatkozó bírósági iratra, az igazságügyi orvosszakértői vélemények adataira és a szakértők tárgyaláson pontosított aggálytalan megállapításaira alapította, a vádlott motivációjára és jellemrajzára vonatkozó szakértői vélemények és az egyirányba mutató egyéb közvetett bizonyítékok mellett. Tekintve, hogy a sérülések el-, illetve leeséstől való keletkezését a szakértők kategorikusan kizárták és az sem igazolódott, hogy a vádlotton kívüli más személy okozta volna a sérüléseket, erre vonatkozóan nem is merült fel semmilyen bizonyíték, védekezése nem vezetett eredményre, a bizonyítékok kétségkívül a vádlott cselekvőségét igazolták. A bizonyítékok értékelése a törvényi előírásoknak és a logika szabályainak megfelelt, az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont le a vádlott bűnösségére, mindkét cselekményről illetően.

[24] A fentieknek megfelelően az elsőfokú bíróság bűnösségre levont következtetése okszerű, a bűncselekmények jogi minősítése is törvényes volt, a rendelkező részből mindössze a jogszabályi megjelöléseket követő tényállásokra (1. pont, 2. pont) történő utalásokat mellőzte az ítéltábla a Kúria 61/2008. BK vélemény 1-4. pontjaiban foglaltak szerint, mivel a tényállási pontokat a rendelkező részben nem kell feltüntetni, amellet, hogy ezesetben az arab, majd római számok használata is megtevesztő volt.

[25] A vádlott testi sértésre, illetve emberölésre irányuló szándékának vizsgálata során a törvényszék helyesen hivatkozott a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatában írtakra, amely alapján, a II. tényállásban rögzített cselekmény kapcsán az alanyi és tárgyi tényezők részletes vizsgálatát követően helyes következtetésre jutott, miszerint a vádlott szándéka nem csupán testi sérülés okozására irányult, hanem eshetőlegesen (Btk.7.§ 2. fordulat) a sértett életének kioltására (BH2017.174. Kúria Bfv.1171/2016/6., BH2008.112. Fővárosi Ítéltábla Bf.119/2207/7.), míg az I. tényállásban írt cselekmény vonatkozásában - a tényállás részbeni kiegészítésére is figyelemmel - az erőbehatások száma, ereje, a célzott testtájék, a bántalmazás módja és eredménye alapján testi sértésre irányuló egyenes szándékára (Btk. 7.§ 1. fordulat) lehetett csak következtetést vonni. A vádlott bántalmazása és a bekövetkezett eredmény (8 napon túl gyógyuló sérülés, illetve halál) közötti ok-okozati összefüggés közvetlen volt.

[26] Emellet az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott ölési cselekményét elhárítására idős koránál és fogyatékoságánál fogva is korlátozottan képes személy sérelmére elkövetettnek [Btk. 160. § (2) bekezdés k) pont 1. és 2. fordulat], amelyre vonatkozó indokolásával az ítéltábla ugyancsak egyetértett, az összhangban állt a rögzült bírói gyakorlattal is.

[27] Fentiekre tekintettel a védelmi harmadlagos, a II. tényállást érintő cselekmény eltérő minősítésére – halált okozó testi sértés büntette vagy emberölés büntette alapesete megállapítására – irányuló fellebbezés szintén nem foghatott helyt.

[28] A büntetés kiszabására vonatkozó indokolás körében az elsőfokú ítélet ugyancsak kiegészítésre szorult, tekintve, hogy a törvényszék a jogkövetkezmények alkalmazása során irányadó szempontoknak csak egy részéről adott számot. Erre tekintettel az alábbiak rögzítése szükséges.

[29] A Btk. 79. §-a szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el (egyéni és általános megelőzés). A Btk.

80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[30] Az elsőfokú bíróság a Kúria bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK véleménye figyelembevételével csaknem teljeskörűen tárta fel a vádlott javára és terhére értékelhető alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket. Az ítéltábla azonban további súlyosító körülményként értékelte, hogy a vádlott cselekményét más büntetőeljárás hatálya alatt követte el (elsőfokú ítélet [6] bekezdés), nem sokkal korábbi felfüggesztett szabadságvesztés büntetése próbaidejének leteltét követően (elsőfokú ítélet [5] bekezdés), iszákos életmódját, tekintve, hogy ezen életmódja agresszivitással párosult és az együttélési szabályok folyamatos megszegését eredményezte (BK vélemény II/2., 7. pont), valamint az enyhítő körülményeket pontosította annyiban, hogy az eshetőleges szándék csak az ölési cselekmény tekintetében értékelhető a vádlott javára (BK vélemény II/10. és III/10. pont). Ezen büntetést befolyásoló tényezőket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni, egymással egybevetve, összefüggésükben, az adott esetben meglévő hatásuk alapján (BK vélemény I. pont).

[31] A büntetés kiszabása során továbbá figyelemmel kell lenni a Btk. 80. § (2) bekezdése szerint a középérték, valamint a Btk. 81. § (1)-(3) bekezdése alapján a halmazati büntetés szabályaira is, az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott Btk. 36. §-ában foglaltak mellett, miszerint a határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama három hónap, leghosszabb tartama húsz év, halmazati büntetés esetén huszonöt év. Az irányadó középérték jelen ügyben, mivel a súlyosabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa 25 helyett 23 évre emelkedik, az alsó és felső határ összegének a fele 14 év, a határozott idejű szabadságvesztés tartamának megállapítása során tehát ebből kellett kiindulni.

[32] A büntetéssel történő jogkorlátozásnak, mértékét tekintve is, meg kell felelnie az arányosság, a szükségesség és az ultima ratio elveinek [1214/B/1990. AB határozat 4.f) pont, Magyarország Alaptörvénye Záró és vegyes rendelkezések 5. pont].

[33] A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani, az elkövetett tethoz és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata, a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi. Az arányosság jelenti a tetharányosságot, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell, az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, mely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve a hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni. Az egyes bűncselekmények természetéhez és súlyához igazodó büntetési rendszer és a bünteteskiszabás normatív előírásai együttesen szolgálják a jogállami büntetés funkcióját, a társadalom védelmét, a szankcióval történő arányos és megérdemelt viszonzást, valamint a speciális és generális prevenciót. A büntetés kiszabása során figyelembe kell venni tehát az elkövető személyi körülményeit, többek között az előéletét, a bűnismétlést, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményeket is [23/2014. (VII.15.) AB határozat III. rész (42) bekezdés].

[34] A fentiekben leírt körülményeket összességében értékelve, az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottal szemben, különösen a bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára, a halmazatra és az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességre tekintettel - e körben büntetett előéletére, illetve arra, hogy mind a korábbi, mind a jelen ügyben elbírált bűncselekményeket ugyanazon hozzátartozója, élettársa sérelmére követte el - életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés nem, azonban hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása indokolt. Az elsőfokú bíróság által 18 évben meghatározott szabadságvesztés az ítéltábla álláspontja szerint kellő, de egyben elegendő is, figyelemmel a középértékre és a bírói gyakorlatra is, a szabadságvesztés tartamának enyhítésére alap nem mutatkozott. Szükséges volt azonban kiegészíteni a büntetésre vonatkozó jogszabályi hivatkozásokat a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontjával, valamint a 34. § 1.fordulatával.

[35] A törvényszék törvényesen döntött a vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatáról és a feltételes szabadság lehetőségéből történő kizártságáról, ezen rendelkezései nem igényeltek pontosítást, a jogszabályi hivatkozások pontosan kerültek rögzítésre.

[36] A fentiek mellett ugyancsak törvényes volt a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása is, amelynek törvényi maximumban megállapított tartama szintén indokolt és arányos volt, az elsőfokú bíróság által feltüntetni elmulasztott jogszabályhelyek pótlásával, miszerint a mellékbüntetést a bíróság a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján, a Btk. 62. § (1) bekezdése szerinti maximális tartamban megállapítva alkalmazta.

[37] Mindezek okán a vádlott és védője büntetés enyhítését célzó fellebbezése sem volt eredményes.

[38] A törvényszék a további járulékos kérdésekről, így a vádlott által őrizetben, letartóztatásban, illetve lakására elrendelt bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról alapvetően helyesen rendelkezett, azonban a végrehajthatóság és a közérthetőség érdekében az ítéltábla a rendelkező részben javította a bűnügyi felügyelet kezdő időpontjait, illetve rögzítette az elsőfokú ítélet kihirdetésekor ismét elrendelt letartóztatás kezdő időpontját, továbbá, bár a törvényszék helyesen számolta ki a bűnügyi felügyeletben töltött idő vonatkozásában a szabadságvesztésbe beszámítható napok számát, annak megjelenítése azonban a rendelkező részben szükségtelen, emellett jelen esetben megtévesztő is volt, hiszen a vádlott a szabadságvesztés büntetésből nemcsak a bűnügyi felügyeletnek megfelelő 73 napot töltötte ki, hanem huzamosabb ideig letartóztatásban is volt, amely szintén beszámításra kerül a szabadságvesztés tartamába, ennek kiszámolása azonban már végrehajtási kérdés, nem a perbíróság feladata.

[39] A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetését követően letartóztatásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról a másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján döntött.

[40] A nyomozás során bűnjelként lefoglalt tárgyak vonatkozásában a törvényszék a törvénynek megfelelően döntött, ezen rendelkezése, ugyancsak a beazonosíthatóság, ezáltal a végrehajthatóság érdekében mindössze annyiban volt kiegészítendő, miszerint a bűnjelek, mivel nem kerültek megküldésre a törvényszék bűnjelkezelőjének, továbbra is a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnjelkezelőjénél fellelhetők, Bnyt.87/1-15/2022. nyilvántartási szám alatt.

[41] Végül a bűnügyi költségről szóló rendelkezés is korrekciót igényelt, részben a közérthetőség kedvéért annyiban, hogy a bűnügyi költséget – amely jelen ügyben az eljárás nyomozási szakában eljáró kirendelt védő díjából, valamint a vádlott vizsgálataival felmerült igazságügyi elmeorvos-, orvos- és pszichológus szakértők díjaiból tevődött össze - mivel ezeket az eljáró szervek előlegezték [11/2018.(VI.22.) IM rendelet 1. §. (1) bekezdés, 3.§.], a vádlott értelemszerűen az állam (és nem a bíróság) javára köteles megfizetni [Be. 145. §. (1) bekezdés a) és c) pont], a törvényszék Gazdasági Hivatala – a helyes rendelkezésnek megfelelően - kizárólag az államot illető bűnügyi költség előírása és beszedése, valamint önkéntes teljesítés hiányában a végrehajtás érdekében az állami adó- és vámhivatal felé intézkedik [9/2018.(VI.11.) IM rendelet 4.§. (1) bekezdés d) pont da) alpont, (3) bekezdés, 84.§.].

[42] Tekintve, hogy az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései helyesek és törvényesek voltak, az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, pontosítva még a vádlott tényleges tartózkodási helyét a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja szerint, figyelemmel a Be. 184.§ (1) bekezdés f) pontjára és a Be.10. § (1) bekezdés 15. pontjára.

[43] A végzés elleni további fellebbezés lehetősége a Be. 615. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt feltételek hiányában kizárt.

Debrecen, 2025. április 15.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsáry Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura s.k. bíró

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék 7.B.403/2023/39. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen végzésével a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. április 15.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke